

16B-Idghaam Al-Mutajaanisayni (Zinazoafikiana, Zinazoshabihiana)

2- إِدْغَامُ الْمُتَجَانِسَيْنِ Idghaam Al-Mutajaanisayni (Zinazoafikiana, Zinazoshabihiana)

At-tajaanus katika Tajwiyd maana yake ni: kuweko herufi mbili ambazo makhraj yake ni moja lakini zinatofautiana kwa swiffah.

إِدْغَامُ الْمُتَجَانِسَيْنِ (Idghaam Al-Mutajaanisayni) ni kukutana herufi mbili zinazoafikiana au kushabihiana, zenye kutoka makhraj moja na kutofautiana swiffah, na wakati huo ile herufi ya kwanza kuwa na sukuwn na ya pili huwa na *i'raab*, hapo huwajibika idghaam kwa kuingizwa herufi ya kwanza kwenye herufi ya pili. Ni sawa zikiwa herufi mbili hizi ziko katika neno moja au maneno mawili.

إِدْغَامُ الْمُتَجَانِسَيْنِ (Idghaam Al-Mutajaanisayni) ina makhaarij matatu (3):

1. Herufi za ت د ط na mifano yake		
ت د 1		
Suwhrah/ Aayah	Matamshi	Mifano
al-A'raaf (7:189)	falamma athqalad da 'wa Allaaha Rabbahumaa	فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا
Yuwnus (10: 89)	Qaala qad ujiyba da 'watukumaa	قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمْ
ت د 2		
Al- Baqarah (2: 256)	qat ta bayyanar-rushdu minal-ghayy	قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ

¹Mara mbili pekee katika Qur-aan

²Mara kadhaa katika Qur-aan

Al-Anfaal (8: 42)	wa law tawaa'attum lakhtalaftum fil-miy'aad	وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَا خْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
Al-Kaafiruwn (109: 4)	Wa laa ana 'aabidum-maa 'abattum	وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ۖ
ط 3		
Al- 'Imraan (3: 122)	Idh hammatw- twaaaaaifataani minkum an tafshalaa	إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا
As-Swaff (61:14)	faamanatw- twaaaaaifatum-min baniy Israaaaaaila wa kafaratw- twaaaaaifah	فَعَامَنْتَ طَّائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرْتَ طَّائِفَةٌ
ط 4		
Al- Maaidah (5: 28)	lain basatwttta ilayya yadaka litaqtulaniy	لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي
Yuwsuf (12: 80)	maa farratwttum fiy Yuusuf	مَا فَرَطْتُمْ فِي يُوسُفَ
An-Naml (27: 22)	faqaala ahattwttu bimaa lam tuhitw bih	فَقَالَ أَحَطُّ بِمَا لَمْ تَحِطْ بِهِ
Az-Zumar (39: 56)	an taquwla nafsuyy-yaa hasraataa 'alaa maa farratwttu fiy janbi-Llaah	أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرْتُنِي عَلَيَّ مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ

³Mara kadha katika Quraan

⁴Mara nne katika Qur-aan.

Tanbihi:

Kuingiza ط katika ت ni إدغام ناقص (Idghaamu naaqisw- iliyopunguka); kwa maana kuwa herufi ya ط haingii kwa ukamilifu ndani ya herufi ya ت bali hubakia swiffah yake ya الإطباق al-itwbaaq (kufunga) na huondoka swiffah yake ya قَلْقَلَةٌ qalqalah (Kugonga)⁵ .

2. Herufi za ث ذ ظ na mifano yake		
ظ ذ ط ⁶		
Suwrah /Aayah	Matamshi	Mifano
An-Nisaa (4: 64)	wa law annahum idhw-dh walamuw anfusahum	وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
Az-Zukhruf (43: 39)	Wa layyanfa'akumul-yawma idhw-dh walamtum	وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ
ث ذ ⁷		
Al-A'raaf (7: 176)	aw tatrak-hu yalhad dh -dhaalika mathalul-qawmil-lladhiyna kaddhabuw biaayaatina	أَوْ تَتْرُكُهُ يَلْهَثُ ذَٰلِكَ مِثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

⁵Rejea Mlango wa Swiffah za Herufi

⁶Mara mbili katika Qur-aan

⁷Mara Moja katika Qur-aan

3. Herufi za م ب 8 na mfano wake		
Suwrah /Aayah	Matamshi	Mifano
Huwd (11: 42)	<p>Yaa bunayyar-kmm- ma'anaa wa laa takum- ma'alkaafiriyn</p> <p>(hapa inahitajika ghunnah kwa vile ni miym na shaddah)</p>	<p>يَبْنِيَّ اَرْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِيْنَ</p>

⁸Pekee Katika Qur-aan